

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Sosyal Bilimler-1; Tarih (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. (I) Efes antik kenti, benzersiz ve etkileyici yapısıyla insanları büyülerken onlara zamanda yolculuk yapıyor muş hissini yaşıyor. (II) Bu antik kenti gezerken gördükleriniz karşısında şaşırmanız ve şahit olduğunuz detaylara hayran kalmamanız gerçekten imkânsız. (III) Ben son ziyaretimde burada yaşam sona ermeden önceki hâlini ve sanatseverlerin coşkulu yaşamlarını hayal ettim. (IV) Yedi kez yeniden inşa edilen Artemis Tapınağı'nda çektiğim fotoğrafları bloğumda yayımlamak için sabırsızlanıyorum. (V) Efes'in kraliyet sarayından geriye kalanlar, geçmişin en ihtişamlı yönlerini gözler önüne sererken bu kalıntıları ölümsüzleştirmek beni daha da heyecanlandırdı.

Efes antik kentinden söz edilen bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, öznel bir saptama yapılmaktadır.
- B) II. cümlede, anlatıcının beğenilerine yer verilmektedir.
- C) III. cümlede, aşamalı bir durumdan söz edilmektedir.
- D) IV. cümlede, tarihî geçmişle ilgili bir detaya değinilmektedir.
- E) V. cümlede, karşılaştırmaya başvurulmaktadır.

2. **Aşağıdakilerin hangisinde "kaçırmak" sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?**

Anlam	Kullanımı
A) Kimsenin haberi olmadan götürmek	Tarihî konaktan çıkan tabloların bazılarını çalışanlar kaçırmış.
B) Bir daha ele geçmemek üzere yitirmek	Misafirlerle ilgileneyim derken akşamki diziyi kaçırdım.
C) Gitmek zorunda bırakmak	İstedığı indirim almak için çok ısrar edince satıcıyı kaçırdı.
D) Ölçüyü, sınırı aşmak	Özlediğim yemekleri sofrada görünce biraz fazlaca kaçırdım.
E) Birini veya bir şeyi göstermemek	Yeni aldığı bilgisayarı kurcalamayayım diye kaçırıyor.

3. Bir yazarın tüm romanlarının amacı aynı soruya cevap aramak değil, mümkün olduğunca daha karmaşık sorularla okurun karşısına çıkmaya çalışmaktır. Benim için roman budur. Her roman, farklı bir soruyu ele alır. İşte bu yüzden etik sahibi bir yazar, her seferinde farklı sorular sorup bu sorulara cevaplar aramak zorundadır. Ayrıca bu yetmez, sormaya çalıştığı soruya uygun biçimi de bulmalıdır. Eğer bir kitap tuttuysa, eğer bir kitap okunduysa bir sonrakini aynı şekilde yazmanın cazibesi çok güçlüdür ve bir yazarın ona kapılmaktan tüm imkânlarıyla kaçınması gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenenle aynı doğrultudadır?

- A) Romanlarında benzer konuları farklı üsluplarla işleyen yazarlar daha başarılı olur.
- B) Tekrara düşmek istemeyen bir roman yazarı, öncelikle toplumun beklentilerini dikkate almalıdır.
- C) Romancının görevi insanların kafasındaki sorulara cevap vermek değil, yeni sorular sormaktır.
- D) Roman yazarının ne anlattığının bir önemi yoktur; önemli olan, konuyu ele alış biçimidir.
- E) Gerçek romancı, her romanında farklı bir sorunu, o soruna uygun bir üslupla ele alır.

4. Yürü bre Pınarbaşı
Acep karın kalktı m'ola
Gözü büyük ablak sunam
Çığırından saptı m'ola

Bıktım usandım canımdan
Ayrı düştüm vatanımdan
Bizimkiler kavgasından
Sağ selamet çıktı m'ola

Bu dizeler aşağıdakilerden hangisini örneklendirmektedir?

- A) Koşma
- B) Mânî
- C) Ağıt
- D) Varsağı
- E) Taşlama

5. Bağırının ne dediği işitilmez denir. Sanırım bu yüzden yazarken derdimi biraz dip akıntılarla anlatmayı tercih ediyorum. Diğer türlü sù didaktik geliyor bana. O, edebiyat olmuyor; propaganda oluyor sanki. İnsanın ancak sakinlik içerisinde hayatı anlayabileceğini düşünüyorum. Bu yüzden hikâyeleri suların durulduğu yerlere çekmeye çalışıyorum. Diğer türlü eser yazılamaz mı, elbette yazılır. Severek de okurum aksiyonu yüksek, dramatik, şiddetli metinleri. Ama yazar olarak oraları kurcalamayı sevmiyorum. Kötücül karakter oluşturmuyorum mesela. Her karakteri kendi hikâyesi içinde olumlamaya çalışıyorum. Çünkü galiba saf kötülüğe inanmıyorum ben. Kötü geçirilmiş çocukluk, dünyanın canına okuyan şey bundan başkası değil, her türlü arızanın altında bu var.

Bu parçadan anlatılanlar aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiştir?

- A) Yazar olarak okurlarınızın düşüncelerini yönlendirmek için özel bir çaba gösterdiğiniz doğru mu?
- B) Eserlerinizin okur üzerinde bıraktığı kuvvetli gerçeklik etkisini nasıl sağlıyorsunuz?
- C) Yaşamın sadece olumlu yönlerini ortaya koymanız okurlarınızı yaşamsal gerçeklikten uzaklaştırmıyor mu?
- D) Sakin ve ılımlı kişiliğinizin özellikle kahramanlarınıza yansımalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- E) Üslubunuzun, mekânlarınızın bile karakterler kadar sakin ve huzur dolu olmasının bir nedeni var mı?
6. “Nerede bir can varsa ağını atmış ölüm / Kendi hiç uyu mamış, bizi uyutmuş ölüm” dizelerinde “ölüm” bir örümcek gibi düşünülmüş fakat “örümcek” söylenmeden onu çağrıştıran “ağını atmak” sözü kullanılmıştır. Dolayısıyla bu dizelerde ---- sanatı yapılmıştır.

Bu parçadan boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) istiare
- B) mecazımürsel
- C) tevriye
- D) kinaye
- E) telmih

7. Necati Göksel’in kaleme aldığı *Kara Kadife*, çok farklı açılardan okunabilecek hatta salt klasik polisiye olarak değil, felsefi ve toplumsal bir roman gibi değerlendirilebilecek yönler taşıyor. Romanın sayfalarında son elli yılda haşır neşir olduğumuz birçok sorun hem de herkesin bildiği şekilde kendine yer bulmuş. Yazar, bu sorunlara dair okurun sorabileceği bütün soruları daha biz düşünürken yanıtıyor. Böylece okuru da kendi baktığı pencereye davet ederek kendi istikametine almış oluyor. Romanın felsefesi hızlı ve aksiyoner bir kurgu içine yerleştirilmiş. Böylece anlaşılması kolay bir şekilde hem felsefi düşünceleri sıkıcı olmaktan çıkarıyor hem de heyecanlı bir serüvenin içine okuru sürüklemeyi başarıyor.

Bu parçadan sözü edilen yazar ve yapıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Güncel ve gerçekçi konulara yer verdiğine
- B) Kendi yaşamına dair ayrıntılardan yararlandığına
- C) Sürükleyici bir kurguya sahip olmasının düşünsel içeriğini eğlenceli hâle getirdiğine
- D) Kimi sorulara cevaplar vererek okuru yönlendirdiğine
- E) Farklı roman türlerine ait özellikleri içinde barındırdığına

8. Bir gamlı hazânın seherinde
İsrâra ne hâcet yine bülbül

Bil, kalbimizin bahçelerinde
Cân verdi senin söylediğin gül

Savrulmada gül şimdi havada
Gün doğmada bir başka ziyada

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Kafiye ve redife yer verildiği
- B) İçerik açısından lirik şiire özgü nitelikler taşıdığı
- C) Ulamadan yararlanılarak ahenk sağlandığı
- D) Şairin seslenmelerde teşhis sanatına başvurduğu
- E) Divan şiirinin benzetme öğelerinden yararlanıldığı

9. Yeni yapılmış büyük bir apartmanın dokuz odalı bir bölümünde oturuyoruz. Bu bölümü, Ayaşlı İbrahim Efendi adında biri tutmuş, isteyenlere oda oda kiraya veriyor. Odalar, loşça bir koridorun iki yanına sıralanmış, dizilmiş. Koridorun en sonunda banyo odasıyla mutfak var. Benim odam, koridora girince sağdan birinci kapı. Ev sahiplerinin bitmek tükenmek bilmeyen karı koca kavgalarını dinlemekten bıktım. Kendime yeni, temiz bir oda ararken dışarıya giden bir arkadaşım bana bu yeni odayı bırakınca çocuk gibi sevindim. Hemen o gün, eşyaları toplayıp buraya taşındım.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda bir bölümü verilen romanın yazarına ait bir eserdir?

- A) *Abdullah Efendi'nin Rüyaları*
B) *Mendil Altında*
C) *Semaver*
D) *Troya'da Ölüm Vardı*
E) *Kağrı*

10. Derleniş toparlanış diriliş saati
Geldi
Yükseldi bir ağartı Müslüman ufuklardan
Müslüman mevsim ve iklimlerden
Kelimeler sıçradı yıllarca beklemişlerdi taşlarda
Bir başkalaşım oldu yazılarda
Seslerin durduğu yerde
Gizlice süren bir ayet sonu yumuşaklığı
Duruşlar bir süreden inmişçesine ağırbaşlı
Davranışlar ölçülü tartılı
Büyük dönüş başlamadan önce
Kendini bırak evrenin koştığı o bütüne

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdaki şairlerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Yahya Kemal Beyatlı
B) Necip Fazıl Kısakürek
C) Ece Ayhan
D) Fazıl Hüsnü Dağlarca
E) Sezai Karakoç

11. ----, çağrışım üzerine odaklanan bir şiiri tercih ettiklerinden gerçek dünyanın ötesine geçmeyi ve gizli anlamları keşfetmeyi amaçlarlar. Soyut imgeler ve metaforlar kullanılarak okurların hayal gücünü tetiklemeyi hedeflerler. ---- ise objektif bir gözlemci olarak dünyayı tasvir etmeyi amaçladıklarından sanatsal ifadeyi net, sade ve dengeli bir dil kullanarak gerçekleştirirler. Şiirlerinde duygusalıktan uzak durarak estetik güzelliklere vurgu yaparlar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Sembolistler - Parnasyenler
B) Fütüristler - Sembolistler
C) Sürrealistler - Romantikler
D) Natüralistler - Sembolistler
E) Parnasyenler - Klasikler

12. Can sıkın ve bize hiç uymayan bir kıştan sonra ısıtıcı güneş ve yeni belirmeye başlayan yeşillikler hepimize tuhaf bir oynaklık vermişti. Sırtlarında beyaz ve kısa bir gömlekten başka bir şeyleri olmayan küçük çocuklar hiç durmadan koşuyorlar, bağıyorlar ve şose yolunun kenarındaki hendeklerde yuvarlanıyorlardı. Delikanlılar keman ve klarnet çalarak yürüyorlar, genç kızlar parlak sesleriyle su gibi türküler söylüyorlardı. Ben de etrafı gözden geçirerek bir köy, bir çiftlik, yanında kalabileceğimiz bir yer araştırıyordum. İkinciye doğru siyah zeytin ağaçlarının arasında yükselen açık renkli çınar ve kavaklar gözüme ilişti. Burası küçük bir değirmendi. Suyu bol bir çay söğüt ağaçlarının arasından geçtikten sonra dar ve taş bir mecraya giriyor, oradan dört tane tahta oluğa taksim oluyordu. İhtiyar çınarlar çukura gömülen eski değirmenin siyah kiremitli çatısını örtüyor ve ön tarafındaki geniş meydanı gölgeliyordu.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kırsal yaşamdan bir kesite yer verilmiştir.
B) Öykü kişinin gözlemleri yansıtılmıştır.
C) Açık ve yalın bir üslupla kaleme alınmıştır.
D) Sosyal eleştiri ağırlıklı bir anlatımla oluşturulmuştur.
E) Öyküleme ve betimlemeden faydalanılmıştır.

13. Aşağıdaki metinlerden hangisi yay ayraç içinde verilen türe örnek gösterilemez?

- A) Fizik, kimya ve biyolojinin üçüne de ilgi duymakla birlikte aslında hayalimde fizik okumak ve akademisyen olmak vardı. Ancak kimyanın ilaçtan gıdaya, tekstilden tıbbaya kadar her alanla ilişkili olması fikrimi değiştiren bir etken oldu. Kimya mühendisi oldum. (Biyografi)
- B) Dünyadaki iklim değişikliği ve kaynakların hızla tükenmesi nedeniyle mevcut kaynakların verimli kullanımını önem kazanıyor. Bu mücadelede en önemli olan nokta, Dünya sıcaklık ortalamasını belli bir aralıkta tutabilmek. Bunun için karbon yakalama ve depolama, temiz kaynakları artırma yönünde çalışmaların hayata geçirilmesi gerekiyor. (Makale)
- C) Remarque'ın, I. Dünya Savaşı'ndaki bir grup askerin hikâyesini anlattığı *Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok* adlı romanı, yayımlandığı günden beri tüm dünyada büyük ilgi gördü. Canlı çarpışma sahneleriyle okuru çarpan roman, Yaşar Kemal'in "Okuyucusu tarafından her an yeniden yorumlanıyor." sözleriyle akılda kalıyor. (Eleştiri)
- D) Türk Oğuz beyleri, milleti, işitin! Üstte gök basmasa, altta yer delinirse Türk milleti, ilini töreni kim bozabilecekti? Türk milleti, vazgeç, pişman ol! Disiplinsizliğinden dolayı kağanına, hür iline karşı kendin hata ettin, onu kötü hâle soktun! (Söylev)
- E) Dilimiz, konuşma dilimizden çok, yazı dilimiz değişiyor. Değişmesini bir dileyen oldu, bir buyuran oldu diye değil; değişmesi gerektiği, elimizdeki dille -dünden kalan dille- istediğimizi söyleyemediğimiz için değişiyor. Yazarlarımızın çoğunun yeni dile karşı koymaya kalkışmalarının dil için de o yazarlar için de büyük bir kötülüğü oluyor. (Deneme)

14. Aşağıdaki eserlerden hangisinin doğrudan didaktik bir bakış açısıyla yazıldığı söylenemez?

- A) *Kutadgu Bilig*
B) *Divân-ı Hikmet*
C) *Atabetü'l-Hakayik*
D) *Divanü Lügati't-Türk*
E) *Kitab-ı Dede Korkut*

- 15. Divan şiirinde şairler aşk yolunda çektikleri fiziksel acıyı önemsemez. Bu durumdan şikâyet yersizdir. Âşık üzüldüğü nispette aşkı ister, aşkının ululuğu nispetinde de üzüdür. Bu yüzden şiirlerde aşk acısından duyulan hazın dile getirilmesi çoğu şairin şiirinde ortak bir tutum olarak karşımıza çıkar.**

Aşağıdakilerden hangisinin bu düşüncüyü dile getiren bir şiirden alındığı söylenemez?

- A) Yıldı bir kurban keserler halk-ı âlem ıyd için
Dem ve dem saat ve saat ben senin kurbanınam
- B) Derd-i aşkı gayrıdan sorma ne bilsin çekmeyen
Anı yine âşık-ı nalana söylen söylesin
- C) Tekebbür ile denâ'et yakışmaz insâna
Cihânda vaz'-ı kibârî semâhat etmektedir
- D) Dâğ-ı mihnet sîned e yansın ebed söyünmesin
Âteş-i hicrân ile yaktım çerâğımdır benim
- E) Aşk derdi ile hoşem el çek ilacumdan tabip
Kılma derman kim helakim zehri dermanundadır

- 16. Bu şairimiz, okurlarında yeni imajlar uyandırmayı amaçlayan kavramlar, ibareler, isim ve sıfat tamlamaları kullanmaya özen göstermiştir. Daha önce bazı şiirlerinde geçen "havf-ı siyah (siyah korku)" ve "tûf-ı tesliyyet (avunma yankısı)" gibi tamlamalarla 1896'da *Mektep* dergisinde yayımlanan, "Terâne-i Mehtâb" şiirinde geçen "saât-i semenfâm (yasemin renkli saatler)" gibi yeni ifadeler eleştirilere maruz kalmıştır. Ama o, dış dünyaya ait gerçekliği, kelimelere yeni ve çağrışımsal anlamlar yükleyerek kendi bakış açısı ile yeniden anlamlandırmıştır. Oluşturduğu imgelerle şair, kendisine bir şiir dili meydana getirmiştir.**

Bu parçada söz edilen şair, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevfik Fikret
B) Ahmet Haşım
C) Yahya Kemal Beyatlı
D) Cenap Şahabettin
E) Recaizade Mahmut Ekrem

17. I.

Ruhsati'm eyledim senin de mehdin
Al yanaktan bir buse ver himmetin
Yüz bin saraf gelse bilmez kıymetin
Âhirî dünyaya değer gözlerin
II.

Âşık Ömer eder görmüşüm ezel
Ömrümün bağında döküldü gazel
Nice meftunların vardır ey güzel
Benim gibi edna kullar hu çeker

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmış olma
- B) Aynı kafiye düzenine sahip olma
- C) Güzelleme türünde yazılmış olma
- D) Redife yer verme
- E) Ait oldukları şiirin son dörtlüğü olma

18. Romanın merkezî kahramanı, Ali Şahin adında yeni nesil bir öğretmendir. Ali Şahin, cehalet ve sefalet içinde yaşamlarını sürdüren kasabalıların din duygularını sömürenlerle mücadele etmeyi kendine ilke edinmiş bir neferdir. Bu amaç doğrultusunda ilk görev yeri olan İstanbul'u kabul etmez ve Anadolu'ya gidebilmek için çeşitli yollara başvurur. Sonunda bu amacına ulaşır ve İzmir'in Sarıova kasabasına öğretmen olarak gider. Burada Millî Mücadele'nin gölgesinde toplumsal aydınlanmanın yollarını arar.

Bu parçada söz edilen roman, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Yeşil Gece*
- B) *Hep O Şarkı*
- C) *Dudaktan Kalbe*
- D) *Vurun Kahpeye*
- E) *Hüküm Gecesi*

19. • *Alp Er Tunga Destanı*

- *Şu Destanı*
- *Manas Destanı*

Yukarıda verilen destanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisinin ortak olduğu söylenebilir?

- A) İslamiyet'in kabulünden önceki Türk destanlarıdır.
- B) Şiir ve düzyazı karışık biçimde oluşturulmuşlardır.
- C) Bir kahraman tipinin etrafında şekillenmişlerdir.
- D) Aynı Türk topluluğuna ait destanlardır.
- E) İslamiyet'in kabulünden sonra dinî motif ve özellikler kazanmışlardır.

20. Türkçülüğün sistemli bir düşünce hareketine dönüşmesinde onun önemli katkısı olmuştur. Dilde Türkçülük de dâhil olmak üzere bütün alanlardaki her türlü faaliyet ve icraatları Türkçülük başlığı altında sistemleştirerek onu diğer ideolojiler gibi sistemli düşünce hareketi ve uygulanabilecek bir program hâline dönüştürmeye gayret etmiştir. *Lisan* adlı şiirinde "Güzel dil Türkçe bize / Başka dil gece bize." diyerek Türkçe konusunda da milliyetçi bir tavır sergilediğini açık bir şekilde belirtir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi, bu parçada sözü edilen şaire aittir?

- A) *Dinle Neyden*
- B) *Türk Sazı*
- C) *Geçtiğim Yol*
- D) *Akından Akına*
- E) *Altın Işık*

21. **Divan şiiri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Arapça, Farsça sözcükler içeren süslü, sanatlı, ağır bir dil kullanılmış; "sanat için sanat" anlayışıyla eser verilmiştir.
- B) Şiirlerde matla adı verilen kalıplaşmış benzetmelerden yararlanılmıştır.
- C) Anlamdan çok, söyleyiş güzelliği öne çıkarıldığından konu bütünlüğü değil, parça güzelliği önemsenmiştir.
- D) Kafiye önem verilmiş, göz için kafiye anlayışıyla şiirler yazılmıştır.
- E) Günlük yaşamdan uzak konular, hayaller ele alınmış; şiirlerde yüksek tabakaya seslenilmiştir.

22. Tanzimat Dönemi'nde Fransız tiyatro yazarı Moliere'in 29 eserinden 16'sını Türkçeye tercüme veya adapte eden ----, bu yönüyle büyük bir başarı kazanmıştır. Bu başarısında birinci etken, eserlerin seçiminde gösterdiği isabettir. İkinci ve daha önemli etken ise yabancı hayatına ait olayların Türk yaşayış ve geleneklerine uydurulması, isim ve karakterlerin büyük ustalıkla yerleştirilmesi ve Türkçeleştirilmesidir. Adaptelerindeki başarısından dolayı "Türkçenin Moliere'i" olarak adlandırılmış, birçok araştırmacı ve yazar ise onu Türk tiyatrosunun duayeni olarak kabul etmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Namık Kemal
C) Ahmet Vefik Paşa
E) Abdülhak Hamit Tarhan
- B) İbrahim Şinasi
D) Direktör Ali Bey

23. Aşağıdakilerden hangisi bir gazelin ilk beytinden alınmış olabilir?

- A) Bugün çün hüsn devrânı senündür eyü ad ile
Süre gör devr-i hüsnüni ki geçer hüsn devrânı
- B) Ölmüş tenüme ışkı anun rûh degül mi
Gamzesiyle dil dahî mecrûh degül mi
- C) Şem'i safâdur ol sanem ana irişmeğe
Pervâne bigi yanmağa tâb u tüvan gerek
- D) Yüzün görelî gitmeyiser yaş gözümden
Lâ-büd güneşe kim ki baha gözi ola yaş
- E) Dursam seninle dururum baksam seninle bakarım
Her kancarû kim yürürüm gönüm yüzü senden yana

24. Üç öğrenci seçtikleri divan edebiyatı şairleri üzerine bir sunum hazırlayacaktır. Öğrencilerin seçtikleri şairlere ilişkin bazı bilgiler şu şekildedir:

- Birinci öğrenci, divan şiirine Türk kültüründen gelen millî ve mahallî unsurları katan ve Türk edebiyatına tezkire türündeki ilk eseri kazandıran şairi seçmiştir.
- İkinci öğrenci, çalışmaktan yorulmuş zayıf bir eşeğin besili öküzleri görüp onlara imrenmesi ve ve bunun sonucunda kulağını, kuyruğunu kaybetmesini ele alan 126 beyitten oluşan hiciv türündeki alegorik mesnevisiyle edebiyatımızda hicvin en güzel örneklerinden birini veren şairi seçmiştir.
- Üçüncü öğrenci, konuşma dilinden gelen söyleyişleri kullanmadaki ustalığı ve ahengi sağlamadaki titiz işçiliğiyle tanınan, "Malumdur benim sühanım, mahlas istemez." sözleriyle özgünlüğünü dile getiren ve şarkı türünün yetkin örneklerini ortaya koyan şairi seçmiştir.

Bu öğrencilerin seçtikleri şairlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci öğrencinin seçtiği şair Türkçenin Farsçadan daha üstün olduğunu kanıtlamak için edebiyatımızdaki ilk karşılaştırmalı sözlük çalışmasını ortaya koymuştur.
- B) İkinci öğrencinin seçtiği şair, *Hüsrev ü Şirin* adlı ünlü aşk mesnevisini kaleme almıştır.
- C) Üçüncü öğrencinin seçtiği şair, mahallîleşme akımının güçlü temsilcilerinden biri olmuş; şiirlerinde İstanbul'u sıkça ele almıştır.
- D) Seçilen şairlerin üçü de aynı yüzyılda yaşamış ve eser vermiştir.
- E) Öğrencilerin seçtiği şairler arasında hamse sahibi olan vardır.

25. Alaşya (Kıbrıs) Kralı:

“Sana selam olsun. Sen bana şöyle yazdın. Denizde düşman gemileri görüldü. Eğer gemilerin görüldüğü doğru ise şehirlerinin etrafını tahkim et. Askerlerini ve savaş arabalarını oraya koy. Dikkatli bir şekilde düşman piyadesini orada bekle.”

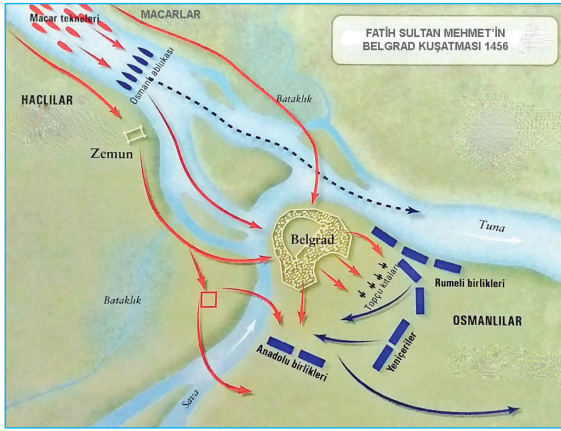
Ugarit (Akdeniz kıyısındaki Suriye liman kenti) Kralı:

“Pederim Alaşya Kralı, düşman gemileri geldi. Şehirlerimi ateşe verdi. Askerlerim Hatti, gemilerim Lukka memleketindedir. Daha geri dönmediler. Gelen düşman gemisi yedi tanedir. Başka düşman gemisi varsa bir yolla bana bildir ki ben bileyim.”

Kıbrıs ve Suriye krallıklarına ait yazılı belgelerde bahsedilen İlk Çağ'daki bu nüfus hareketi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük Kaçgun
- B) Ege Göçleri
- C) Haçlı Seferleri
- D) Babil Sürgünü
- E) Hurri Göçleri

26. Aşağıdaki haritada Fatih Sultan Mehmet'in, Belgrad kuşatması (1456) gösterilmiştir.

Bu haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şehrin Sırpların elinde olduğu
- B) Belgrad'ın stratejik bir konumda olduğu
- C) Osmanlı Devleti'ne karşı Hristiyan birliği kurulduğu
- D) Osmanlı ordusunun ateşli silahlara sahip bulunduğu
- E) Macar birliklerinin Tuna üzerinden şehrin yardımına geldiği

27. Şebnem:

“Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda padişahlar, hukukun üstünlüğünü kabul etmiş, anayasal rejimin kurulması ve modernleşmenin devlet siyaseti hâline getirilmesine çalışmışlardır.” demiştir.

Bora da bu amaçla;

- I. Tanzimat Fermanı,
- II. Islahat Fermanı,
- III. Kanunnâme-i Âl-i Osman

belgelerinin hazırlandığını söylemiştir.

Bora, yukarıdaki belgelerden hangilerini söyleseydi Şebnem'e doğru bilgi vermiş olurdu?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

28. 1853-1856 Kırım Savaşı sonrasında Avrupalı devletlerin, Tanzimat Fermanı'nın hükümlerinin genişletilerek uygulanması için Osmanlı Devleti'ne baskılarını artırmaları aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Tehcir Kanunu'nun çıkarılmasına
- B) Senediittifak'ın imzalanmasına
- C) Aynalıkavak Tenkihnemesi'nin imzalanmasına
- D) DüyunuUmumiye İdaresi'nin kurulmasına
- E) Islahat Fermanı'nın ilan edilmesine

29. Rus Çarlığı'nın yıkılmasıyla Kafkasya'da kurulan Ermenistan Devleti'nin Kars, Ardahan ve Batum çevresini işgal hareketine karşı Büyük Millet Meclisi, Doğu Anadolu'nun Ermenilerin eline geçmesini önlemek için aşağıdakilerden hangisini görevlendirmiştir?

- A) Fevzi (Çakmak) Paşa
- B) Ali Fethi (Okyar) Bey
- C) Kâzım (Karabekir) Paşa
- D) Rauf (Orbay) Bey
- E) Ali Fuat (Cebesoy) Paşa

30. Kuruluş Devri Osmanlı İskân Politikası konusunu işleyecek olan Ece Öğretmen, öğrencilerine “İskân Politikası deyince aklınıza neler geliyor?” sorusunu yöneltmiştir. Öğrencilerden bazıları aşağıdaki cevapları vermiştir.

- I. Rum, Ermeni ve Yahudilerin İstanbul'dan çıkarılmasıdır.
- II. Fethedilen bölgelere konargöçer Türkmenlerin yerleştirilmesidir.
- III. Fethedilen bölge halkına iyi davranarak onları himaye etme, dil ve inançlarında serbest bırakma siyasetidir.
- IV. İlk kez Orhan Bey zamanında Rumeli'ye geçilmesiyle uygulanmıştır.

Öğrencilerin verdiği bu cevaplardan hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

31. Türk Kurtuluş Savaşı hakkındaki haberleri duyurmak amacıyla Mustafa Kemal'in talimatıyla 6 Nisan 1920'de faaliyete başlayan, Halide Edip ve Yunus Nadi tarafından kurulan yayın organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İradeyimilliyeye B) Anadolu Ajansı
C) Hakimiyetimilliyeye D) Hukukubeşer
E) Cerideyiresmiye

32. Çağdaşlarının “Kara Ölüm” dediği veba, 1347-1351 döneminde Avrupa'yı etkisi altına almıştır. Salgın Çin'de ortaya çıkmış ve İpek Yolu üzerinden 1346'da Kırım'a ulaşmıştır. İlk Bizans'ı vuran veba Avrupa'ya; Sicilya, Venedik, Genoa gibi liman kentlerinden girmiştir.

Buna göre Orta Çağ'da “Veba”nın yayılmasının nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Konargöçerler
B) Diplomasi faaliyetleri
C) Ticari ilişkiler
D) Kitlesele göçler
E) Savaşlar

33. Bir tarih öğretmeni, Millî Mücadele konusunu anlatırken şu bilgiyi vermiştir: “Antlaşmaya Büyük Millet Meclisi'nin ve Mustafa Kemal'in tepkisi çok sert oldu. 19 Ağustos 1920'de toplanan Meclis, bu antlaşmayı onaylayanları ve imzalayanları vatan haini ilan etti. Mustafa Kemal bu antlaşmayı 'Türk milleti için uğursuz bir idam kararı' olarak nitelendirdi.”

Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lozan Antlaşması
B) Mondros Ateşkes Antlaşması
C) Sevr Antlaşması
D) Mudanya Ateşkes Antlaşması
E) Brest Litovks Antlaşması

34. Büyük Selçuklu Devleti'nde, Sultan Alp Arslan'a aşağıdakilerden hangisinin sonucunda Abbasi halifesi tarafından fethin babası anlamına gelen “Ebü'l-feth” ünvanı verilmiştir?

- A) Ani Kalesi'ni fethetmesi
B) Bizans'a karşı Pasinler Savaşı'nın kazanılması
C) Kavurd'un isyanını bastırması
D) Bizans İmparatoru Romanos Diogenes'i esir alması
E) Babasının sağlığında Karahanlılara ve Gaznelilere karşı zaferler kazanması

35. Ekonomik büyümeye oranla nüfus artış hızının çok yüksek olduğu yerlerde nüfus artış hızının düşürülmesini amaçlayan politikalar uygulanır.

Bu politikaların gerekçeleri arasında;

- I. kişi başına düşen millî gelirin az olması,
- II. iş gücü maliyetlerinin düşük olması,
- III. nüfusun dinamik yapıda olması,
- IV. demografik yatırımlara bütçeden ayrılan payın yüksek olması

özelliklerinden hangileri yer almaz?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

36. Aşağıdaki haritada Türkiye’de bazı şehirler gösterilmiştir.

Bu şehirlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer altı kaynakları bakımından zengin olmaları
 B) İşlek yolların kavşak noktasında yer almaları
 C) Tarıma dayalı sanayinin yaygın olması
 D) Tarihi eser turizminin gelişmiş olması
 E) Sakin Şehir statüsünde olmaları
37. I. Kömüre ve çeliğe dayalı sanayiye olan bağımlılığı azaltarak yeni iş sahaları oluşturmak için hazırlanan bir projedir.
 II. Akarsulardan sulama ve enerji üretiminde yararlanarak bölgenin gelişmesini hedefler.
 III. Orman varlığının daha etkili ve verimli kullanımının sağlanması için çalışmalar yürütülür.

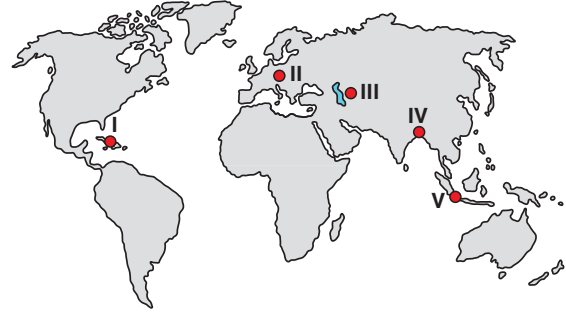
Yukarıdakilerden hangileri Zonguldak Bartın Karabük Projesi’nin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) I ve III
38. Yenilenebilir enerji kaynakları, kullanım esnasında çevre için tehdit oluşturacak sonuçlara neden olmaz. Ayrıca fosil kaynaklara ait rezervlerin azalması nedeniyle alternatif olarak düşünülen bu enerji kaynaklarının önemi her geçen gün artmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu nitelikteki enerji kaynaklarından biri değildir?

- A) Güneş B) Jeotermal C) Kaya gazı
 D) Rüzgâr E) Hidroelektrik

39. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisinde yaşanan durum sıra dışı doğa olayı olarak nitelendirilemez?

- A) I numaralı yerde gerçekleşen depremde 300 bine yakın kişinin hayatını kaybetmesi
 B) II numaralı yerde 2012 yılında yaşanan aşırı soğuklar nedeniyle 6 bin kişinin hayatını kaybetmesi
 C) III numaralı yerde akarsuların uzun süre tarımsal sulamada kullanılması sonucu bölgedeki gölün büyük bir kısmının kuruması
 D) IV numaralı yerde aşırı yağışlar nedeniyle yaşanan taşkınların tarım ve yerleşim alanlarını sular altında bırakması
 E) 2004 yılında Hint Okyanusu’ndaki deprem sonucunda oluşan tsunaminin V numaralı yerde binlerce kişinin ölümüne neden olması
40. Somali ve Bangladeş gibi az gelişmiş ülkelerde sektörlerin ekonomiye olan katkıları incelendiğinde, tarım sektöründe çalışanların oranı fazla olmasına rağmen ekonomik getirisinin az olduğu görülmektedir.

Bu durum;

- I. doğa koşullarına bağımlılık,
 II. düşük verimlilik,
 III. iklimin elverişsizliği,
 IV. tarım alanlarının az yer kaplaması

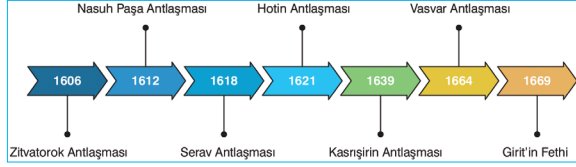
nedenlerinden hangilerine bağlanabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
 D) II ve IV E) III ve IV

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

- Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (Felsefe, Psikoloji, Sosyoloji, Mantık) (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
- Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1.

Tarih ve Diğer Bilimler konusunu işleyen Tahsin Öğretmen yukarıdaki görseli sınıf tahtasına yansıtmıştır.

Buna göre Tahsin Öğretmenin, hakkında bilgi verdiği bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arkeoloji B) Diploması C) Kronoloji
D) Paleografi E) Epigrafi

2.

Millet	Aile Sayısı
Müslümanlar	9.486
Rum-Ortodoks	3.743
Yahudi	1.647
Ermeni	434
Karamanlı Rumlar	384
Galata halkı (Katolik)	332
Diğer gayrimüslimler	267
İstanbul ve Galata'da	Toplam Ev Sayısı: 16.324 Toplam Dükkân Sayısı: 3.927

1477 İstanbul nüfus sayımını gösteren bu tabloya göre;

- Müslüman aile sayısı gayrimüslim aile sayısından fazladır.
- Esnaf dükkânları lonca teşkilatına üye yapılmıştır.
- Kentte birlikte yaşama ortamı oluşturulmuştur.

değerlendirmelerinden hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Türk devlet geleneğindeki "Kut" anlayışının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Ülkenin hanedanın malı olarak görülmesi
B) Töre kurallarının sözlü olması
C) Gücün meşruiyetinin ilahi olması
D) Zaman zaman taht mücadelelerinin yaşanması
E) Türk devletlerinin kısa ömürlü olması

4. Hz. Muhammed, Medine'de kabilecilik anlayışı ve dini çekişmelere aşağıdakilerden hangisiyle son vermiştir?

- A) Medine Sözleşmesi'yle
B) Akabe Biatlarıyla
C) Hudeybiye Barışı'yla
D) Veda Hutbesi'yle
E) Mescid-i Nebevi'nin açılmasıyla

5. Osmanlı tarihinde "Vaka-i Vakvakiye (Çınar Vakası)" olarak anılan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeniçeri Ocağı'nın kapatılması
B) Sultan Abdülaziz'in tahttan indirilmesi
C) Cem Sultan'ın II. Bayezid'e karşı isyan etmesi
D) II. Osman'ın yeniçeriler tarafından tahttan indirilmesi
E) IV. Mehmet Dönemi'nde yeniçerilerin ayaklanması sonucu birçok devlet adamının öldürülmesi

6. “Anadolu’da ocağı yanan her ev cephedekiler için bir çift çorap, bir kat iç çamaşırı ve bir çift çarık hazırlayacaktı. Böylece, her Türk ailesi bir mükellefiyet karşısında kalıyordu. Zaten her aileden en az bir kişi cephede idi. Aile fertleri örecekları bir çift çorabın, hazırlayacakları bir kat çamaşır ve çarığın; Anadolu’nun bir başka evinden cepheye gelmiş bir askerin sırtını sıcak tutacağını ve ayaklarını koruyacağını biliyordu.”

Bu bilgiler Millî Mücadele Dönemi’nde yayınlanan Tekâlif-i Milliye Emirleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Topyekün bir seferberliğin başlatıldığının
B) Savaşın milis güçleriyle sürdürüleceğinin
C) Askeri amaçlı dış yardımların reddedildiğinin
D) Zorunlu askerlik uygulamasına geçildiğinin
E) TBMM’nin tüm vergileri nakdî olarak topladığının

7. **Aşağıdakilerin hangisi Merzifonlu Kara Mustafa Paşa’nın II. Viyana Seferi’nin sonuçlarından biridir?**

- A) Avusturya’nın yıllık vergiye bağlanması
B) Osmanlı Devleti’nin Budin Beylerbeyliği’ni kurması
C) Avusturya’nın Fransa Kralı Fransuva’yı serbest bırakması
D) Osmanlılara karşı Kutsal İttifak’ın kurulması
E) İnebahtı’da Osmanlı donanmasının Haçlılar tarafından yakılması

8. **Tarih öğretmeni tarafından “Anadolu’nun İlk Fatihleri” konulu bir çalışma yapması istenilen Ebru’nun, araştırma sürecinde aşağıdaki Türk devlet adamları ve komutanlarından hangisinden bahsetmesi beklenmez?**

- A) Danişment Gazi
B) Satuk Buğra Han
C) Çaka Bey
D) Süleyman Şah
E) Mengücek Ahmet Gazi

9. Lozan Barış Antlaşması’nda; “Boğazlardan geçişler, başkanı Türk olan uluslararası Boğazlar Komisyonu tarafından düzenlenecek. Askeri olmayan gemi ve uçaklar barış zamanında Boğazlardan geçebilecek. Boğazların iki yakası askerden arındırılarak silahsızlandırılacak.” gibi hükümler yer almıştır.

Bu hükümlere bakılarak;

- I. Türkiye’nin güvenliğinin riske girdiği,
II. Yeni Türk Devleti’nin toprak kaybı yaşadığı,
III. Boğazlarda milletlerarası statünün benimsendiği

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

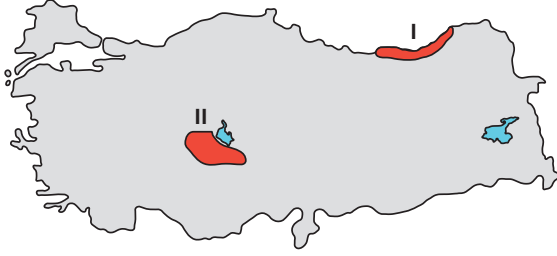
10. **Son Osmanlı Mebuslar Meclisi’nde kabul ve ilan edilen Mîsâk-ı Millî kararları arasında aşağıdakilerden hangisine değinildiği söylenemez?**

- A) Ulusal sınırların bölünmez bütünlüğü
B) Malî ve adli bağımsızlık
C) Uluslararası denklik
D) Ulusal bağımsızlık
E) Ulusal egemenlik

11. **Ali Fuat Paşa’nın, Batı Cephesi Komutanlığı’ndan alınması, Batı Cephesi’nin 9 Kasım 1920’de ikiye bölünerek Albay İsmet Bey’in (İnönü) Batı Cephesi Komutanlığı’na, Refet Bey’in (Bele) Güney Cephesi Komutanlığı’na atanmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?**

- A) Kuvâymillîye birliklerinin Gediz Muharebesi’nde yenilmesi
B) Mustafa Kemal Paşa’nın Başkomutanlığa atanması
C) Kütahya-Eskişehir Muharebelerinin kaybedilmesi
D) Londra Konferansı’nın sonuç alınmadan dağılması
E) Saltanat Şurası’nın Sevr Antlaşması’nı onaylaması

12. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan I.sinde biyoçeşitliliğin II.den fazla olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha azdır?

- A) Sıcaklık farklarının az olmasının
B) Yağış miktarının fazla olmasının
C) Yer şekillerinin engebeli yapıda olmasının
D) Su kaynaklarının fazla olmasının
E) Kırsal yerleşmelerin yaygın olmasının
13. Günümüzde Norveç ve Kanada gibi ülkelerden uzak pazarlara deniz ürünlerinin gönderilmesi kolaylaşmıştır.

Bu durum üzerinde, aşağıdakilerden hangisinin etkisi en fazladır?

- A) Okyanus akıntılarının yakın olmalarının
B) Soğutuculu taşımacılığın gelişmesinin
C) Ürünleri işleyen tesislerin yaygınlaşmasının
D) Nüfus artış hızının düşük olmasının
E) İletişim teknolojilerinin gelişmiş olmasının
14. Türkiye’de sulama projelerinin hayata geçirilmesiyle bazı tarım ürünlerinin tarım bölgesi dışındaki alanlarda da yetiştirilmesi olanaklı hâle gelmiştir.

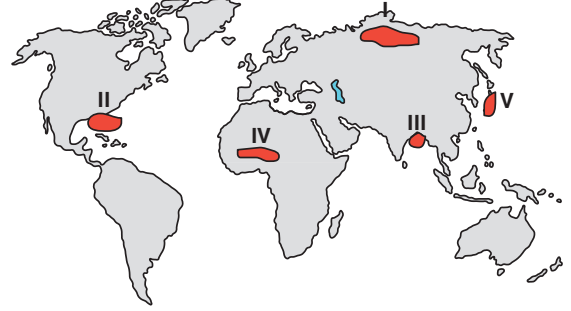
Bu duruma;

- I. Konya Havzası’nda mısır üretilmesi,
II. Güneydoğu Anadolu’daki ovalarda pamuk yetiştirilmesi,
III. Rize Yöresi’nde turuncgil yetiştirilmesi,
IV. Adapazarı ve Düzce ovalarında fındık yetiştirilmesi

faaliyetlerinden hangileri örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Doğal faktörler veya insanların beşerî ve ekonomik faaliyetleri nedeniyle atmosferin gaz bileşiminin bozulması sonucunda, iklimde gözlenen değişimler küresel iklim değişimi olarak adlandırılmaktadır. Bu değişimin etkilerinin Dünya’nın farklı yerlerinde farklı olması beklenmektedir.

Buna göre, küresel iklim değişiminin haritada numaralandırılmış yerlerden hangisinde belirtilen etkiye yol açacağı söylenemez?

- A) I → Turbalıkların erimesi
B) II → Kasırga oluşumlarının ve şiddetinin artması
C) III → Deniz seviyesinin yükselmesi
D) IV → Kuraklığın artması
E) V → Deprem yaşanma sıklığının artması
16. Türkiye’de Cumhuriyet’in kuruluşundan bugüne toplumsal, siyasi ve iktisadi değişimlere bağlı olarak farklı ekonomik politikalar uygulanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi 1980’den sonraki dönemin ekonomik özellikleri ve uygulanan politikalar arasında yer almaz?

- A) Daha fazla dışa açılma ve küresel ekonomiyle bütünleşebilme gibi amaçlarla çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.
B) Devlet Planlama Teşkilatı kurulmuştur.
C) İhracata dayalı sanayi stratejisi düzenlemeleri uygulamaya konulmuştur.
D) Küresel ekonomiye uyum sağlayabilen serbest ekonomi modeline geçilmiştir.
E) Yüksek enflasyon, Körfez Savaşı ve yaşanan depremler nedeniyle ülke ekonomisini derinden sarsılmıştır.

17. Tropikal kuşaktaki okyanuslarda oluşan, saatte 118 km ve daha fazla hızla kendi etrafında dönerek esen rüzgârlara tropikal siklon denir.

Buna göre, ekstrem boyutta bir tropikal siklonunun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Okyanus sularında yükselmeye
B) Sel ve su baskınlarına
C) Altyapı sistemlerinin tahrip olmasına
D) Bölge dışına göçlere
E) İklim özelliklerinin değişmesine

18. Limanlar; sanayinin geliştiği yerlerde ticaret limanı özelliği gösterirken, turizmin geliştiği yerlerde yat limanı özelliği taşır.

Buna göre, aşağıdaki limanlardan hangisi hem ticaret hem de yat limanı özelliği daha fazla göstermektedir?

- A) Ereğli Limanı B) İzmir Limanı C) Trabzon Limanı
D) Antalya Limanı E) İskenderun Limanı

19. Arazilerin jeolojik, jeomorfolojik, bitki örtüsü, su kaynakları, toprak vb. özelliklerinin dikkate alınarak kullanılmasına arazi planlaması denir. Arazi potansiyeline uygun olmayan kullanım ise yanlış arazi kullanımı olarak nitelendirilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, yanlış arazi kullanımına örnek olarak gösterilemez?

- A) Şehirlerin ormanlık alanlara doğru genişletilmesi
B) Turistik koylarda otel ve pansiyon türü yapıların yaygınlaşması
C) Yüksek platolarda ve dağ yamaçlarında yaylacılık faaliyetlerinin yapılması
D) Çayır ve otlakların tarım alanına dönüştürülmesi
E) Ovaların yerleşmeye açılması

20. Sanayinin geliştiği şehirlerde iş gücüne duyulan ihtiyaç fazladır. Aynı zamanda şehirler çevrelerine göre sosyal ve kültürel bakımdan birer cazibe merkezidir. Tüm bu özellikler şehirleri iç ve dış göçlerin merkezine oturtmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi göç alan şehirlerde görülebilecek özelliklerden biri değildir?

- A) Nüfus miktarının hızla artması
B) Yapılaşmanın yaygınlaşması
C) Tarımsal verimin azalması
D) Çevre sorunlarının artması
E) Ulaşım ve altyapı sistemlerinin gelişmesi

21. Anadolu toprakları geçmişten günümüze zengin kültürel özelliklere sahip olmuştur.

Bu durum, aşağıdaki özelliklerinden hangisine dayandırılmaz?

- A) Farklı uygarlıkların kurulmasına
B) Önemli ticaret yolları üzerinde bulunmasına
C) Yer şekillerinin dağlık yapıda olmasına
D) İklim koşullarının uygun ve toprakların verimli olmasına
E) Su kaynakları bakımından zengin olmasına

22. 19. yüzyılın başlarında bir tarım ülkesi olan Almanya, büyük bir atılım yaparak sanayi ülkesine dönüşmüştür.

Almanya'nın bu gelişim sürecine;

- I. yabancı sanayilerin taklit edilmesiyle ev tipi imalatçı fabrika üretimine geçilmesi,
II. yurt dışından teknik ve endüstriyel bilgilerin ülkeye girişinin sağlanması,
III. büyük pazarların bulunduğu kalabalık ülkelere çeşitli fabrikaların kurulması,
IV. ucuz iş gücünün diğer ülkelerden karşılanması

uygulamalarından hangileri öncülük etmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

23. Aristoteles'e göre varoluş, salt form ile salt maddenin (Hyle) birleşmesidir. Salt madde, form olmaksızın var olamaz. Var olabilmesi için mutlaka form alması gerekir. Form, Hyle'ye şekil, renk, koku gibi özellikler vererek onu var eder. Varlığın en basit biçimi cansızlar, ikincisi bitkiler, üçüncüsü hayvanlar, sonuncusu ise insanlardır. Bitkiler, cansız maddelerin tüm özelliklerinin yanı sıra özümleme yapma, çoğalma gibi özelliklere sahiptirler. Hayvanlar bitkilerden daha fazla form sahibi oldukları için daha mükemmeldirler ve bitkilerde bulunmayan duyum-sama, yer değiştirme özellikleri vardır. İnsanlar ise diğer varlıklarda olanların dışında, akıl sahibi olma özelliği ile hepsinden ayrılır.

Aristoteles'in varlığa ilişkin bu görüşünün dayandığı varsayım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlıklar kendilerini, sizin onlar karşısında duruşunuza göre gösterirler.
- B) Tüm varlıkların varoluşu, özü itibarıyla aynıdır.
- C) Evren mekanik bir yapıya sahiptir; bir şey hareket ederse, her şey hareket eder.
- D) Nesnel dünya öznenin duruşuna göre vardır.
- E) Her varlık iki farklı özün değişik oranlarda birleşmesinden oluşur.

24. Bilimsel önermeler doğrudan ya da dolaylı olarak gözlenebilen olaylarla ilgilidir. Bu önermelerin doğruluğu ya da yanlışlığı, dile getirdikleri olayların var olup olmamasına bağlıdır. Bu bakımdan bilimsel genellemeler gözlem ve deney sonuçlarına dayanılarak kanıtlanmadıkça geçerlilik kazanamaz. Örneğin, "Ekvator bölgesi, kutup bölgesinden daha sıcaktır." önermesinin doğruluğu ancak konu ettiği durumun gözlemlenmesiyle veya bir araçla ölçülmesiyle anlaşılabilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bilimsel bilgilerin olgulara dayandığı
- B) Bilimde ulaşılan sonuçların kesin olduğu
- C) Bilimin sistematik bilgilerden oluştuğu
- D) Bilimsel çalışmaların nesnel olarak sürdürüldüğü
- E) Bilimin akıl ve mantık ilkelerine uyum gösterdiği

25. Montesquieu, çeşitli ülkelerin siyasal kurumları üzerinde yaptığı incelemelerden bazı sonuçlar çıkarır. Ona göre bir kuvvet, karşısında kendi cinsinden başka bir kuvvete rastlamadıkça dolu dizgin gider. Montesquieu bu durumu şöyle açıklar: Öteden beri gelen bir tecrübe ile sabittir ki, kuvvet sahibi herkes, bunu kötüye kullanmaya yönelebilir ve kuvvetine sınır buluncaya kadar gider. Oysa erdem bile sınırlanmaya muhtaçtır. Böyle bir toplumda vatandaş hakları güvenceye bağlanmamış demektir.

Bu parçaya göre, vatandaş haklarının güvencede olması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Halkın güvenliğinin sağlanmasına
- B) Kuvvetler ayrılığının varlığına
- C) Toplumsal birliğin gerçekleştirilmesine
- D) Sivil toplumun güçlü olmasına
- E) Halkın yönetime rıza göstermesine

26. İstanbul Boğazı temalı bir resme bakıyorum. Resimde kıyıda gezinen insanlar, dikili ağaçlar, tam tepede ve biraz ileride deniz üzerinde uçuşan martılar, boğazda ilerleyen bir gemi, karşı kıyıda bir orman ve başka birçok figür görüyorum. Aslında resimde bulunun tüm figürler aynı uzaklıkta olmasına rağmen resme bakan biz; figürlerin kimisini önde, kimisini arkada, kimisini daha yakında, kimisini de daha uzakta algılarız.

Bu parçada sözü edilen durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Bireyin sahip olduğu deneyimlerin etkisiyle oluşan algısal değişmezlik
- B) Uyarıcıların taşıdığı fiziksel özelliklerinden dolayı oluşan algıda seçicilik
- C) Bazı parçaları eksik olan uyarıcıların tamamlanmasıyla oluşan algıda tamamlama
- D) Bireyin o andaki psikolojik durumunun etkisiyle oluşan algı yanılması
- E) Zihnin çeşitli ipuçlarını değerlendirmesiyle oluşan derinlik algısı

27. Cep telefonu almak için bir mağazaya gittik. Birçok cep telefonu markası var, ancak biz hiçbirini hakkında ayrıntılı bir bilgiye sahip değiliz. Fiyatlarına bakıyoruz; eğer biri fiyat olarak diğerlerinden daha yüksekse, elimizde o ürün ile ilgili başka bir bilgi olmadığında, onun daha kaliteli olduğunu düşünürüz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Uyarıcıları değerlendirmemizde zihindeki mevcut şemalar harekete geçer.
- B) Kararsızlık anında insan, kendisi için daha yararlı olanı tercih eder.
- C) Bilgi azlığı, uyarıcılarla ilgili olumlu düşüncelerin geliştirilmesine yol açar.
- D) Uyarıcılarla ilgili tutumlarımız her zaman davranışa dönüşmeyebilir.
- E) İnsan önemli bir karar vereceği zaman en az riskli olanı isteme eğilimindedir.

28. Savunma mekanizmalarına aşırı başvurulması insanın çevreye uyumunu zorlaştırdığı gibi, mevcut enerjisinin de gereksiz yere harcanmasına neden olabilmektedir. Asıl olan insanın kendi güçlerinden yararlanmak suretiyle, problemlerini gerçekçi bir gözle görüp, toplumun isteklerini az çok göz önünde bulundurarak, bunlara çözüm bulabilmektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde karşılaşılan probleme yönelik gerçekçi bir çözüm söz konusudur?

- A) Sevilmediğini düşünen bir çocuğun diğer çocuklara zorbalık ederek ezikliğini gidermeye çalışması
- B) Oyuncak atının üzerinde sallanırken düşen bir çocuğun dönüp atını tekmelemesi
- C) Top peşinde koşarken dengesini yitirip düşen bir futbolcunun tümseğe takıldığını söylemesi
- D) Bir türlü çocuğu olmayan bir kadının hastaneye gidip nedenini öğrenmeye çalışması
- E) Yabancı insanlarla dolu bir odaya giren bir çocuğun, onların yüzüne bakacak cesareti bulana dek bir süre kapıya doğru bakması

29. Aynı kentte bitişik iki mahallede yaşayan iki farklı kesime bakıyoruz. Bir mahallede, çocuklar evlerinde oynarken birbirleriyle delicesine yarışarak, çığlıklar atarak onlarca balonu patlatıyor; anne babalar, gençler tabak kırarak, peçete atarak, bir şeyler yakarak, yıkarak eğlenmektedir. Satın alma güçleri sınırlı olan öteki mahalledeki evlerde ise, balon patlatılmıyor; dikkatle korunuyor, kazara patlarsa çocuk üzülüyor. Anne babaların veya gençlerin tabak kırarak, peçete atarak eğlenmesi bir yana kırılanın, dökülenin yerine yenisini koymaları mümkün değil. Bir tarafta balon patlatarak emekle yaratılan bir ürünü yok etmenin verdiği haz kültürü, öte tarafta eşyaları gözü gibi koruyan bir kültür var.

Bu parça, aşağıdakilerden hangisine işaret etmektedir?

- A) Kültürel yozlaşmaya
- B) Alt kültür-baskın kültür farkına
- C) Yabancı kültür hayranlığına
- D) Toplumun gelişmişlik seviyesine
- E) Toplumsal tabakalar arasındaki mesafeye

30. Temel toplumsal kurumlardan biri olan eğitimi, sosyal yapıdaki diğer parçalarda meydana gelen değişimlerden soyutlamak olası değildir. Eğitimde başlatılan bir değişim sosyal yapının diğer parçalarını değiştirdiği gibi, kendisi de diğer parçalarda gerçekleşen değişimlerin etkisine açıktır. Eğitim ile toplumsal değişimler arasında karşılıklı neden-sonuç ilişkisi vardır. Eğitimde başlatılan bir değişim, toplumsal yapının diğer parçalarını değişime yönünden etkilediği gibi, kendisi de sürekli olarak diğer parçalarda meydana gelen değişimlerin etkisinde kalmaktadır.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisine vurgu yapılmaktadır?

- A) Sağlıklı toplumsal değişimler ancak iyi bir eğitim ile gerçekleştirilebilir.
- B) Eğitimin toplumsal değişimdeki rolü diğer kurumlara göre daha fazladır.
- C) Eğitim toplumsal değişiminin hem öznesi hem nesnesi durumundadır.
- D) Eğitim genel olarak toplumların değişim kanunlarının temel dinamiğini oluşturur.
- E) Toplumların kültürel birikiminin gelecek kuşaklara aktarılması eğitim ile olanaklıdır.